

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความต้องการด้านการนิเทศการศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร สรุปผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการด้านการนิเทศการศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อเปรียบเทียบตามตัวแปร อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน

สมมติฐานในการวิจัย

- 1) ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการด้านการนิเทศการศึกษาแตกต่างกัน
- 2) ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความต้องการด้านการนิเทศการศึกษาแตกต่างกัน
- 3) ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความต้องการด้านการนิเทศการศึกษาแตกต่างกัน
- 4) ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ที่อยู่โรงเรียนขนาดต่างกัน มีความต้องการด้านการนิเทศการศึกษาแตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 4,734 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 432 โรงเรียน ในปีการศึกษา 2542

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา
จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 496 คน จากจำนวน 172 โรงเรียน ได้มาโดยการสุ่มแบบ
หลายขั้นตอน (Multi – Stage Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า
(Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยหาคุณภาพของแบบสอบถามได้ค่าความ
ตรงเชิงเนื้อหาทุกข้อรายการ ตั้งแต่ 0.70 ขึ้น ค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.92 โดยแบ่งเนื้อหา
ของความต้องการการนิเทศการศึกษา ออกเป็น 6 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียน
การสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการนิเทศภายใน และด้าน
การใช้ห้องสมุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและอธิบายวิธีการกรอก
ข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่า F - test

สรุปผล

1) ความต้องการการนิเทศ การศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร มีความต้องการในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มี
ค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการสูงสุด คือ ด้านหลักสูตร เกี่ยวกับการจัดอบรมสัมมนาเกี่ยวกับ
การนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน เกี่ยวกับ
ด้านความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และด้านสื่อการเรียนการ
สอน เกี่ยวกับด้านการจัดอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ในการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีสมัยใหม่มาเป็นสื่อ
การเรียนการสอน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า ด้านหลักสูตร ข้อ 3 ที่กล่าวถึงการจัดอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยของความต้องการสูงสุด รองลงมาคือ ข้อ 5 ที่กล่าวถึง ความรู้ในการจัดทำและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่น

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ข้อ 1 ที่กล่าวถึง ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีค่าเฉลี่ยของความต้องการสูงสุด รองลงมาคือ ข้อ 10 ที่กล่าวถึง การจัดอบรมเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายรูปแบบเพื่อนำไปพัฒนาการเรียนการสอน

ด้านสื่อการเรียนการสอน ข้อ 3 ที่กล่าวถึง การจัดอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ในการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีสมัยใหม่มาเป็นสื่อการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยของความต้องการสูงสุด รองลงมาคือ ข้อ 1 ที่กล่าวถึงการจัดอบรมให้ความรู้ในการจัดสร้างสื่อการเรียนการสอน

ด้านการวัดผลประเมินผล ข้อ 3 ที่กล่าวถึง การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในการสร้างเครื่องมือการวัดผลประเมินผลรูปแบบต่าง ๆ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์และแบบทดสอบอย่างถูกต้อง และตรงตามหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยของความต้องการสูงสุด รองลงมาคือ ข้อ 2 ที่กล่าวถึง ความรู้เกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง

ด้านการนิเทศภายใน ข้อ 4 ที่กล่าวถึง การจัดอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ เกี่ยวกับวิทยาการใหม่ ๆ แก่ครูในโรงเรียนในแต่ละหมวดวิชา มีค่าเฉลี่ยของความต้องการสูงสุด รองลงมาคือ ข้อ 6 ที่กล่าวถึง การจัดอบรมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

ด้านการใช้ห้องสมุด ข้อ 3 ที่กล่าวถึง การจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการจัดมุมหนังสือเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนในกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยของความต้องการสูงสุด รองลงมาคือ ข้อ 1 ที่กล่าวถึง การจัดอบรมเกี่ยวกับ การจัดห้องสมุดให้เป็นที่น่าสนใจและนำอันคว่า และข้อ 2 ความรู้เกี่ยวกับการจัดห้องสมุดที่ง่ายต่อการดูแลรักษาและทำความสะอาดตามลำดับ

2) การเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศการศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามอายุ ผลปรากฏว่า เมื่อพิจารณาในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน พบว่า ครูที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการการนิเทศการศึกษาในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีอายุ 25 – 35 ปี มีความต้องการการนิเทศการศึกษาในภาพรวมสูงกว่าครูที่มีอายุ 36 ปีขึ้นไป

และเมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านหลักสูตร ครูที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการการนิเทศการศึกษาด้านหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีอายุ 25 – 35 ปี มีความต้องการสูงกว่าครูที่มีอายุ 36 ปีขึ้นไป ในเรื่องการจัดอบรมสัมมนา

ต่างกัน มีความต้องการการนิเทศการศึกษาในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

และเมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านหลักสูตร ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความต้องการการนิเทศการศึกษา ด้านหลักสูตรไม่แตกต่างกัน

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความต้องการการนิเทศการศึกษาด้านกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อเปรียบเทียบรายคู่พบว่า มีความต้องการไม่แตกต่างกัน

ด้านสื่อการเรียนการสอน ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความต้องการการนิเทศการศึกษาด้านสื่อการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีวุฒิปริญญาตรี มีความต้องการการนิเทศการศึกษา สูงกว่าครูที่มีวุฒิสองกว่าปริญญาตรี

ด้านการวัดผลประเมินผล ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความต้องการการนิเทศการศึกษาด้านการวัดผลประเมินผลไม่แตกต่างกัน

ด้านการนิเทศภายใน ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความต้องการการนิเทศการศึกษาด้านการนิเทศภายในไม่แตกต่างกัน

ด้านการใช้ห้องสมุด ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความต้องการการนิเทศการศึกษาด้านการใช้ห้องสมุด ไม่แตกต่างกัน

ผลสรุป ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความต้องการการนิเทศการศึกษาด้านกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านสื่อการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีวุฒิปริญญาตรี มีความต้องการสูงกว่าครูที่มีวุฒิสองกว่าปริญญาตรี นอกนั้นมีความต้องการไม่แตกต่างกัน

4) การเปรียบเทียบ ความต้องการการนิเทศการศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ผลปรากฏว่า

เมื่อพิจารณาในภาพรวมการนิเทศการศึกษาทั้ง 6 ด้าน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความต้องการการนิเทศการศึกษาในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 6 ปี มีความต้องการการนิเทศการศึกษาในภาพรวมสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป

และเมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่าด้านหลักสูตร ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความต้องการการนิเทศการศึกษาด้านหลักสูตรไม่แตกต่างกัน

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความต้องการการนิเทศการศึกษาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 6 – 10 ปี มีความต้องการสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป

ด้านสื่อการเรียนการสอน ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความต้องการการนิเทศการศึกษาด้านสื่อการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 6 ปี มีความต้องการสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป

ด้านการวัดผลประเมินผล ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความต้องการการนิเทศการศึกษาด้านการวัดผลประเมินผล ไม่แตกต่างกัน

ด้านการนิเทศภายใน ครูที่มีประสบการณ์ การทำงานต่างกันมีความต้องการการศึกษาด้านการนิเทศภายในไม่แตกต่างกัน

ด้านการใช้ห้องสมุด ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความต้องการการนิเทศการศึกษาด้านการใช้ห้องสมุดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 6 -10 ปี มีความต้องการสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป

ผลสรุป ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความต้องการการนิเทศการศึกษาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการใช้ห้องสมุด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยจะมีความต้องการการนิเทศการศึกษาสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานมาก

5) การเปรียบเทียบ ความต้องการการนิเทศการศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามขนาดโรงเรียน ผลปรากฏว่า

เมื่อพิจารณาในภาพรวมการนิเทศการศึกษาทั้ง 6 ด้าน พบว่า ครูที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็กต่างก็มีความต้องการการนิเทศการศึกษาในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็กมีความต้องการการนิเทศการศึกษาในภาพรวมสูงกว่าครูที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่

และเมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านหลักสูตร ครูที่อยู่โรงเรียนขนาดต่างก็มีความต้องการการนิเทศการศึกษาด้านหลักสูตรไม่แตกต่างกัน

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ครูที่อยู่โรงเรียนขนาดต่างก็มีความต้องการการนิเทศการศึกษาด้านกิจกรรมการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน

ด้านสื่อการเรียนการสอน ครูที่อยู่โรงเรียนขนาดต่างก็มีความต้องการการนิเทศการศึกษาด้านการวัดผลประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดกลางมีความต้องการสูงกว่าครูที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่

ด้านการวัดผลประเมินผล ครูที่อยู่โรงเรียนขนาดต่างก็มีความต้องการการนิเทศการศึกษาด้านการวัดผลประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดกลางมีความต้องการสูงกว่าครูที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่

ด้านการนิเทศภายใน ครูที่อยู่โรงเรียนขนาดต่างกันมีความต้องการการนิเทศการศึกษาด้านการนิเทศภายในไม่แตกต่างกัน

ด้านการใช้ห้องสมุด ครูที่อยู่โรงเรียนขนาดต่างกันมีความต้องการการนิเทศการศึกษาด้านการใช้ห้องสมุดไม่แตกต่างกัน

ผลสรุป ครูที่อยู่โรงเรียนขนาดต่างกันมีความต้องการการนิเทศการศึกษาต่างกัน โดยด้านกิจกรรมการเรียนการสอนที่ระดับ .05 โดยครูที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็กจะมีความต้องการการนิเทศการศึกษาสูงกว่าครูที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่

อภิปรายผล

1) ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร มีความต้องการการนิเทศการศึกษาทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการนิเทศภายใน และด้านการใช้ห้องสมุด อยู่ในระดับมากทุกด้าน ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า ปัจจุบันเป็นยุคของการปฏิรูปการศึกษา บุคลากรทางการศึกษาทุกคนต้องตื่นตัวต่อข้อมูล ข่าวสาร และเรื่องราวต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป ในปัจจุบันหลังจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับพุทธศักราช 2542 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพิน นาคศิริ (2536 : บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัย เรื่องความต้องการนิเทศทางด้านวิชาการของครูในโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในเขตการศึกษา 6 พบว่า ครูมีความต้องการการนิเทศทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล อยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิตศาสตร์ เวชกามา (2538 : 100) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการการนิเทศการศึกษาของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยโสธร ซึ่งพบว่า ครูผู้สอนมีความต้องการการนิเทศทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านจัดกิจกรรมการเรียน การสอน ด้านสื่อการเรียน ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านการใช้ห้องสมุด มีความต้องการการนิเทศอยู่ในระดับมากทุกด้าน และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พนา สุวรรณพัฒน์ (2538 : บทคัดย่อ) ก็ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการการนิเทศภายในของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความต้องการการนิเทศ ภายใน ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการจัดและพัฒนาบุคลากร การพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการประเมินผล อยู่ในระดับมากทุกด้าน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดวงมล บริบูรณ์พานิช (2540:132) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1 ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมมีความต้องการการนิเทศ งานวิชาการ

อยู่ในระดับมากถึง 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการเรียนการสอน ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายในและด้านการวัดผลและประเมินผล จากผลการวิจัยที่ผ่านมาและผลการวิจัยฉบับนี้ คงจะยืนยันได้ว่า ครูส่วนใหญ่ มีความต้องการการนิเทศการศึกษาในทุกด้านในระดับมาก

ส่วนผลการวิจัยที่พบว่าด้านหลักสูตรมีความต้องการการนิเทศการศึกษาสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านสื่อการเรียนการสอน ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะ หลักสูตรเป็นส่วนของหลักสูตรที่เป็นเพียงตัวอักษรเพียงไม่กี่บรรทัดแต่ครูผู้สอนจำเป็นต้องมาวิเคราะห์และแยกแยะเนื้อหาต่าง ๆ ให้ครอบคลุมกับคำอธิบายรายวิชาในหลักสูตรและยังต้องคำนึงถึงจุดประสงค์และเป้าหมายที่หลักสูตร ต้องการให้เกิดสิ่งใดกับผู้เรียนบ้างซึ่งเป็นเรื่องที่ยากเข้าใจยากพอสมควร ดังนั้น ครูส่วนใหญ่จึงต้องการการนิเทศเรื่องนี้มากที่สุด สำหรับเรื่องของกิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อการเรียนการสอนที่ต้องการการนิเทศ รองลงมา นั้น ระบุว่าของการปฏิรูปการศึกษา จำเป็นต้องปฏิรูปที่ครูผู้สอนก่อนนั่นคือครูต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจำเป็นต้องใช้สื่อประกอบมาก ๆ ครูลดบทบาทของการเป็นผู้แสดงเองมาเป็นผู้กำกับการแสดงดังนี้ กิจกรรมและสื่อที่ใช้ต้องเหมาะสมและสอดคล้องกัน ครูส่วนใหญ่ก็ยังใช้วิธีการสอนแบบเดิม จำเป็นต้องมีการนิเทศให้ความรู้ ฝึกอบรมในเรื่องนี้มากขึ้นเพื่อให้เกิดการตระหนักและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน (กรมสามัญศึกษา : 2542 : 1-6) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุรัตน์ชัยชัยมีเขียว (2530 : 62) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการการนิเทศครูของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยก็พบว่า ความต้องการการนิเทศการศึกษาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและด้านสื่อการสอนมากเป็นอันดับ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

2) ครูที่มีอายุต่างกันมีความต้องการการนิเทศการศึกษาแตกต่างกัน โดยครูที่มีอายุ 25 - 35 ปี มีความต้องการการนิเทศสูงกว่าครูที่มีอายุ 36 ปีขึ้นไป ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ก็เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าครูที่มีอายุระหว่าง 25 - 35 ปี นับเป็นช่วงกลางของกลุ่มยุคต้นในระบบราชการ ซึ่งถ้าอยู่ในช่วงอายุแรก ๆ จะใกล้เคียงกับระยะเวลาที่ศึกษาจนมาใหม่ ๆ หรือช่วงอายุของการศึกษาต่อในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ทำให้เนื้อหาที่รับมานั้นค่อนข้างมากและเพียงพอต่อการนำมาปฏิบัติงานสำหรับกลุ่มช่วงอายุระดับกลาง นับเป็นช่วงที่ต้องการข้อมูลต้องการพัฒนาตนเองเพื่อการก้าวสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น ดังนั้น กลุ่มคนในวัยนี้จึงมีความกระตือรือร้นที่จะเข้ารับการนิเทศในเรื่องต่าง ๆ มากขึ้น สำหรับครูที่มีอายุช่วง 36 ปีขึ้นไป ก่อนข้างจะส่งสมมวลประสบการณ์มากมายและอึดตัวต่อการพัฒนาจึงมีความต้องการการนิเทศน้อยกว่าบุคคลในระดับอายุที่ต่ำกว่า ซึ่งผลการวิจัยเช่นนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ สุรัตน์ชัยชัยมีเขียว (2530 : 128) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการการนิเทศการศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบ

ว่า ครูโรงเรียนประถมศึกษาที่มีอายุระหว่าง 25 – 35 ปี มีความต้องการการนิเทศการศึกษาสูงกว่าช่วงอายุอื่น

3) ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความต้องการการนิเทศการศึกษาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอน แตกต่างกันโดยครูที่มีวุฒิปริญญาตรี มีความต้องการการนิเทศการศึกษาสูงกว่าครูที่มีวุฒิสองภาษาปริญญาตรี นอกนั้นไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าปัจจุบันครูผู้สอนจะมีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ มีเพียงส่วนน้อยที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ซึ่งก็ได้แก่ครูที่มีอายุใกล้เคียงกันเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะเมื่อกฎหมายการศึกษาออกมาบังคับใช้ ในเรื่องของการมีใบรับรองวิชาชีพครูจะต้องมีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ทำให้ปัจจุบันครูหันมาสนใจศึกษาต่อกันมากขึ้น ทำให้วุฒิการศึกษาของครูปัจจุบันใกล้เคียงกัน

เมื่อพิจารณาในภาพรวมของการนิเทศการศึกษาทั้ง 6 ด้านแล้วพบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความต้องการไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ด้านที่แตกต่างกันคือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เสียงศักดิ์ เหลืองอ่อน (2538 : 170-179) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความต้องการและการได้รับการตอบสนองการนิเทศการสอนของครูติวพิเศษในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยพบว่า ครูติวพิเศษที่มีวุฒิและประสบการณ์ต่างกันมีความต้องการการนิเทศการศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งสุพิน นาคศรี (2536 : 182-183) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความต้องการการนิเทศทางด้านวิชาการของครูในโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในเขตการศึกษา 6 ผลการวิจัยก็พบว่า ครูที่มีวุฒิปริญญาตรีมีความต้องการนิเทศทางด้านวิชาการแตกต่างกับครูที่มีวุฒิสองภาษาปริญญาตรี ในด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอน

4) ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความต้องการการนิเทศการศึกษาแตกต่างกันโดยด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน และด้านการใช้ห้องสมุด ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยจะมีความต้องการสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานมาก

ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชีรศักดิ์ สิงทอง (2533 : 86-91) ได้ทำการวิจัยสำรวจและประเมินความต้องการการนิเทศการศึกษาของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี กับ 10 ปีขึ้นไปมีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีความต้องการมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป (จากนั้น สุพิน นาคศรี (2536 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องความต้องการการนิเทศทางด้านวิชาการของครูในโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 6

ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์แตกต่างกันมีความต้องการการนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5) ครูที่อยู่โรงเรียนขนาดต่างกันมีความต้องการการนิเทศการศึกษาต่างกัน โดยด้านกิจกรรมการเรียนการสอนด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านการใช้ห้องสมุด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็กมีความต้องการสูงกว่าครูที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่

ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชัชพงษ์ สุวรรณรักษ์ (2526 : 112-113) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการความช่วยเหลือของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา จากผู้นิเทศสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนขนาดต่างกันมีความต้องการการนิเทศจากผู้นิเทศ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีความต้องการสูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

ซึ่งต่อมาในทศกร ทองคำ (2538 : บทคัดย่อ) ก็ได้วิจัยในเรื่องการศึกษาการนิเทศการศึกษาตามความต้องการของครู อาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง ผลการวิจัยกลับพบว่า ครูที่ปฏิบัติงานสอนในโรงเรียนที่มีห้องเรียนต่ำกว่า 12 ห้องเรียน และโรงเรียนที่มีตั้งแต่ 12 ห้องเรียนขึ้นไป มีความต้องการการนิเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยอาจขัดแย้งกันก็เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะระยะเวลาในการศึกษา และกลุ่มตัวอย่างตลอดจนสถานการณ์ทางการศึกษาแตกต่างกัน ทำให้ผลการวิจัยอาจขัดแย้งกันได้ สาเหตุที่โรงเรียนขนาดเล็กมีความต้องการการนิเทศการศึกษารวมกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ เป็นเพราะว่าในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาทุกแห่ง โรงเรียนขนาดเล็กก็จะหมายถึงระยะทางที่ห่างไกลจากแหล่งการศึกษาและแหล่งความรู้ด้วย ดังนั้นโอกาสของครูในโรงเรียนขนาดต่างกันจึงแตกต่างกันด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ฝ่ายบริหาร และฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษาและงานพัฒนาบุคลากรในระดับจังหวัด สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชรควรมีนโยบาย แผนปฏิบัติการประจำปีที่เกี่ยวกับการจัดอบรมนิเทศการศึกษา ด้านหลักสูตรเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ อย่างมีประสิทธิภาพและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่น ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและเทคนิควิธีการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายรูปแบบเพื่อนำไปพัฒนาการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน

การใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีสมัยมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนและการจัดสร้างสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผลการสร้างเครื่องมือการวัดผลประเมินผลรูปแบบรูปแบบต่าง ๆ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ และแบบทดสอบอย่างถูกต้องและตรงตามหลักสูตรและ ด้านการนิเทศภายในมีความรู้เกี่ยวกับวิทยาการใหม่ ๆ แก่ครูในโรงเรียนในแต่ละหมวดวิชาและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ด้านการใช้ห้องสมุดเกี่ยวกับการจัดมุมหนังสือเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนในกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ การจัดห้องสมุดให้เป็นที่น่าสนใจและน่าค้นคว้า และการจัดห้องสมุดที่ง่ายต่อการดูแลรักษาและทำความสะอาด ให้แก่ครูผู้สอนอย่างทั่วถึงทุกปีการศึกษา

2. ควรจัดอบรมเฉพาะเรื่องที่ครูผู้สอนให้ความสนใจและมีความต้องการในระดับมาก ได้แก่ การจัดอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ในการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีสมัยใหม่มาเป็นสื่อการเรียนการสอน การจัดอบรมเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายรูปแบบเพื่อนำไปพัฒนาการเรียนการสอน การจัดอบรมให้ความรู้ในการจัดสร้างสื่อการเรียนการสอน ความรู้เกี่ยวกับการใช้แผนการสอน และคู่มือครูอย่างถูกต้อง การจัดอบรมเกี่ยวกับเทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาแต่ละกลุ่มประสบการณ์ การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในการสร้างเครื่องมือการวัดผลประเมินผลรูปแบบต่าง ๆ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ และแบบทดสอบอย่างถูกต้องและตรงตามหลักสูตร

3. ควรจัดอบรมความรู้ในเรื่องของการนิเทศการศึกษาให้แก่ ผู้บริหารและบุคลากรหลักของโรงเรียนเพื่อจะได้สามารถนิเทศภายในสถานศึกษาของตนเองได้ เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและช่วยเหลือกันเอง

4. ควรมีระบบของการช่วยเหลือหรือนิเทศทางการศึกษาลอดจนแลกเปลี่ยนบุคลากร สื่อ วัสดุอุปกรณ์ ในระหว่างโรงเรียนภายในสหวิทยาเขต เป็นการกระจายอำนาจสู่หน่วยย่อย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยในเรื่องความต้องการรูปแบบที่ใช้ในการนิเทศการศึกษาที่เหมาะสมกับครูผู้สอนในแต่ละห้องที่ และขนาดของโรงเรียน
2. ควรมีการศึกษาเชิงสำรวจในเรื่องของระดับความรู้ความเข้าใจ ของครูผู้สอนในด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการนิเทศภายใน และด้านการใช้ห้องสมุด เพื่อทราบความรู้พื้นฐานของครูส่วนใหญ่และจัดเนื้อหาการนิเทศให้เหมาะสมกับผู้รับการนิเทศ